

۳ نکته‌ای که باید در مورد انجیل یوحنا بدانید

مارک جانستون

متی، مرقس و لوقا به طور سنتی به عنوان «انجیل هم‌نظر» شناخته می‌شوند. این انجیل، خلاصه‌ای از تولد، زندگی، خدمت، مرگ، رستاخیز و صعود عیسی را به عنوان مسیح موعود خدا و نجاتی که برای همیشه به ارمغان آورده است، ارائه می‌دهند. اینها انجیل‌های گوناگونی نیستند، بلکه شهادت عینی سه رسول درباره عیسی هستند و وقایعی که رستگاری و نجات توسط مسیح را محقق ساخته‌اند.

اما انجیل یوحنا، اگرچه به موضوعات مشابهی می‌پردازد، اما از زاویه‌ای متمایز به آن‌ها می‌نگرد. به جای ارائه خلاصه‌ای از زندگی و کار مسیح، با دقتی خاص، مروری گزینشی و عمیق‌تر ارائه می‌دهد که بر عناصر اصلی هویت عیسی و ویژگی‌هایی که او را به عنوان تنها «مسیح» حقیقی متمایز می‌سازد، تأکید می‌کند.

یوحنا در پایان انجیل خود، هدف از نگارش آن را اینگونه بیان می‌کند: «لیکن این قدر نوشته شد تا ایمان آورید که عیسی، مسیح و پسر خدا است، و تا ایمان آورده به اسم او حیات یابید» (یوحنا ۲۰: ۳۱). این هدف، ما را به سوی سه ویژگی مهم در انجیل یوحنا هدایت می‌کند که اهمیت آن را مهم‌تر می‌سازند.

۱. یوحنا شامل شهادت‌های عینی است که بر پسر خدا بودن عیسی تأکید می‌کنند.

یوحنا شواهدی قانع‌کننده برای اثبات مسیح بودن عیسی ناصری ارائه می‌دهد، شواهدی محکم که اعتبارشان در هر دادگاهی غیرقابل انکار است. او در مقدمه، ادعایی جسورانه مطرح می‌کند. سخنان آغازین او بی‌تردید یادآور کلمات ابتدایی سفر پیدایش و توصیف خلقت است. او به شکلی مبهم از «کلام» به عنوان عامل خلقت سخن می‌گوید و سپس این شخصیت را به وضوح با پسر جسم‌پوشیده‌ی خدا مرتبط می‌سازد (یوحنا ۱: ۱۴-۱۸). اما نکته‌ی قابل توجه در مقدمه، اشاره به یحیی تعمیددهنده است که مأموریتش «شهادت دادن» به این حقیقت بود (یوحنا ۱: ۶-۸). یوحنا بلافاصله به شهادت یحیی تعمیددهنده (یوحنا ۱: ۱۹-۳۴) می‌پردازد و با صراحت اعلام می‌کند که عیسی «بزه خدا که گناه جهان را برمی‌دارد» (یوحنا ۱: ۲۹) و همچون کسی که در دادگاه شهادت می‌دهد، گواهی می‌دهد: «من دیده شهادت می‌دهم که این است، پسر خدا» (یوحنا ۱: ۳۴).

یوحنا در سراسر انجیل خود، با ارائه شهادت‌های مختلف، بر پسر خدا و نجات‌دهنده جهان بودن عیسی تأکید می‌کند. از جمله این شهادت‌ها می‌توان به شهادت پیلاتس (یوحنا ۱۸: ۳۸-۳۹)، شهادت خود یوحنا به مرگ مسیح (یوحنا ۱۹: ۳۵) و حتی این حقیقت شگفت‌انگیز که مریم مجدلیه اولین شاهد رستاخیز مسیح بوده است (یوحنا ۲۰: ۱۸) اشاره کرد. ادعاهای شگفت‌انگیز یوحنا با شهادت شاهدان موثق تأیید می‌شوند.

۲. یوحنا شامل معجزاتی است که گواهی بر پسر خدا بودن عیسی می‌دهند.

ویژگی دوم یوحنا این است که او تنها هفت معجزه از عیسی را ثبت کرده و آن‌ها را «آیات» می‌نامد. او با این کار، نشان می‌دهد که این معجزات، نشانه‌های ملموس اما الهی برای اثبات پسر خدا بودن عیسی هستند.

اولین معجزه عیسی در عروسی‌ای واقع در قانای جلیل به‌عنوان «نخستین آیت او» توصیف شده که «جلال او را آشکار ساخت» و باعث شد «شاگردانش به او ایمان بیاورند» (یوحنا ۲: ۱۱). این معجزه به وعده خدا در کتاب اشعیا اشاره دارد که از «ضیافتی از لذایذ برپا» و «شراب کهنه» سخن می‌گوید (اشعیا ۲۵: ۶) و خبر از آمدن مسیح می‌دهد.

شش آیت دیگر در انجیل یوحنا، هر کدام به جنبه‌ای خاص از پسر خدا بودن عیسی اشاره دارند. به‌ویژه سه معجزه، به‌عنوان نمونه‌های عینی برای موعظه‌های عیسی عمل می‌کنند که یا مستقیماً با آن‌ها مرتبط هستند یا یوحنا به طور موضوعی از آن‌ها در روایت خود استفاده کرده است. یکی از این موارد، ارتباط بین سیر کردن پنج هزار نفر و موعظه «نان حیات» است (یوحنا ۶: ۱-۵۹) و دیگری ارتباط بین موعظه «من قیامت و حیات هستم» و زنده کردن ایلعازر (یوحنا ۱۱: ۱۷-۲۷، ۳۸-۴۴).

۳. یوحنا شامل گفتگو در بالاخانه است که به ما بینشی نسبت به مأموریت عیسی می‌دهد.

آخرین ویژگی مهم در انجیل یوحنا که به پیام آن تمایز می‌بخشد، گفتگو در بالاخانه است (یوحنا ۱۳: ۱-۱۷: ۲۶). گویی به ما اجازه داده شده که در آن محفل خصوصی و مقدس، در جمع شاگردان، به سخنان عیسی گوش فرا دهیم.

این گفتگو با نشان دادن عیسی به‌عنوان خادم وعده داده شده‌ی خدا آغاز می‌شود، هنگامی که او پاهای شاگردانش را می‌شوید (یوحنا ۱۳: ۱-۲۰). سپس با افشای خیانت یکی از شاگردانش ادامه می‌یابد، اما عیسی نشان می‌دهد که این خیانت بخشی از برنامه‌ی الهی برای نجات بوده است.

عیسی درباره رفتن خود به منظور آماده کردن مکانی برای شاگردانش و چگونگی اطمینان یافتن مردم در طول تاریخ از رسیدن به آن مکان سخن می‌گوید (یوحنا ۱۴: ۱-۷). سپس به وعده خدا برای فرستادن روح القدس، که همان روح مسیح است، اشاره می‌کند و به واسطه‌ی آن، عیسی به طور مستمر در کنار قوم خود در طول تاریخ حاضر خواهد بود. در ادامه به چالش‌های پیروی از او در این دنیای سقوط کرده اشاره می‌کند و می‌گوید «در جهان برای شما زحمت خواهد شد»، اما به ما اطمینان می‌دهد که مسیح بر جهان غلبه کرده است و ما را حفظ خواهد کرد (یوحنا ۱۶: ۳۳).

این گفتار با شکوه در بالاخانه با شنیدن دعای معروف عیسی به پایان می‌رسد. این دعا که اغلب به‌عنوان دعای کهانت عیسی شناخته می‌شود، به موفقیت و تأثیر مأموریت نجات‌بخش او اشاره دارد. با درک اهمیت این دعا، می‌توانیم موفقیت رویدادهایی

را که در فصل‌های بعدی در دادگاه پیلاتس، بر صلیب جلجتا و از طریق قبر خالی رخ می‌دهد، پیشاپیش دریابیم. این یقیناً بشارتی است که ارزش ایمان آوردن را دارد.

این مقاله بخشی از مجموعه «هر کتاب از کتاب مقدس: ۳ نکته‌ای که باید بدانید» است.

این مقاله در مجله تیبل‌تاک منتشر شده است.

کشیش مارک جی. جانستون، کشیش کلیسای پروتستان انجیلی ترینیتی در ریچ‌هیل، ایرلند شمالی، و از متولیان مؤسسه‌ی اعتماد بر بیرق راستی است. او نویسنده چندین کتاب، از جمله اعتقاد ما: برای هر فرهنگ و هر نسل است.